

Onderwerp

Startnotitie *Bestuurlijke vernieuwing; Ontwikkelen van een beleidsvormend proces met voorkantsturing en kaderstelling tijdens het opstellen van nieuw economisch beleid* en notitie 'Notitie tijdelijke verlenging Economisch Programma 2021-2023'.

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten

1. In te stemmen met het voorgestelde concept proces zoals beschreven in de startnotitie 'Bestuurlijke vernieuwing; ontwikkelen van een beleidsvormend proces met voorkantsturing en kaderstelling tijdens het opstellen van nieuw economisch beleid';
2. De volgende uitgangspunten vast te stellen voor dit proces voor bestuurlijke vernieuwing zoals benoemd in de startnotitie:
 - Bereidheid om te experimenteren, leren en vernieuwen bij Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en ambtelijke organisatie.
 - Explicietere waarden van verschillende perspectieven op maatschappelijke vraagstukken.
 - Gefaseerde kaderstelling met tussentijds richtinggevende uitspraken door de commissie.
 - Monitoren en evalueren van het lerende proces door de werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing.
 - Maandelijks agendering/werksessies 'voorkantsturing economisch beleid' in de commissie EMS.
3. Het huidige economisch beleid en uitvoering daarvan tot eind 2023 te verlengen zoals beschreven in de notitie 'tijdelijke verlenging economisch programma';
4. Indien in enig jaar de begrote middelen voor de uitvoering van het Economisch programma niet volledig worden besteed, zullen deze worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Economisch programma (continuering huidig beleid);
5. Een bedrag van € 8.000.000, zoals opgenomen in het Coalitieakkoord, binnen de Brede Bestemmingsreserve onder de noemer "Economisch programma m.i.v. 2021" te oormerken voor het beleidsthema Economie;
6. De 4e wijziging van de Programmabegroting 2021 vast te stellen, en daarmee:
 - a. Van het binnen de Brede Bestemmingsreserve gevormde oormerk "Economisch programma m.i.v. 2021" een bedrag van € 2.500.000 beschikbaar te stellen voor de gecontinueerde uitvoering van het economisch beleid in 2021 en deze middelen te storten in de bestemmingsreserve Economisch programma;
 - b. Van het binnen de Brede Bestemmingsreserve gevormde oormerk "Economisch programma m.i.v. 2021" een bedrag van € 952.000 beschikbaar te stellen voor de gecontinueerde uitvoering van het economisch beleid in 2022 en deze middelen te storten in de bestemmingsreserve Economisch programma.

2. Doelstelling programmabegroting

Deze onderwerpen passen binnen de doelstellingen van programma 7. Vernieuwend Bestuur en programma 3. Economie.

Provinciale Staten
17 februari 2021

Agendapunt

Lelystad
12 januari 2021

Registratienummer
2716247

Afdeling/Bureau
SENB

Portefeuillehouder
Smelik, C.W.
J.N.J. Appelman

Routing

Commissie Economie, Mobiliteit
en Samenleving:
3 februari 2021

3. Eerdere behandeling

Voorliggende startnotitie met daarin de koppeling tussen bestuurlijke vernieuwing en nieuw economisch beleid is niet eerder behandeld door Provinciale Staten. Het huidige economisch programma stamt uit 2016. Op 10 juni 2020 is over het economisch programma een digitaal vragen-uurtje/bijpraat moment in de commissie EMS gehouden. Tijdens de beeldvormende sessie EMS op 7 oktober 2020 hebben gedeputeerden Smelik en Appelman Provinciale Staten geïnformeerd over het toepassen van een bestuurlijk vernieuwingstraject op het op te stellen nieuwe economisch beleid. Voor dit proces was een startnotitie opgesteld: *Startnotitie gefaseerde kaderstelling nieuw economisch beleid in een lerend proces voor bestuurlijke vernieuwing*. Op 30 september 2020 had een eerste fysieke bijeenkomst met Provinciale Staten plaats zullen vinden om de kaders van het nieuwe economische programma vast te stellen. Deze bijeenkomst kon niet plaatsvinden in verband met een aanscherping van de coronamaatregelen. In overleg met de griffie, agendacommissie en gedeputeerden Smelik en Appelman is besproken op welke manier het bestuurlijke vernieuwingstraject en de vernieuwing van het economisch beleid wel plaats zou kunnen vinden. Het voorstel voor dat aangepaste proces is in deze startnotitie beschreven.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

Het stellen van kaders voor en het vaststellen van nieuw beleid is een bevoegdheid van Provinciale Staten. Provinciale Staten hebben aangegeven (motie startnotitie 16 november 2011) dat zij voorafgaand aan de totstandkoming van onder andere beleidsnotities, een startnotitie voorgelegd willen krijgen waarin het proces en/of inhoudelijke kaders worden voorgesteld.

5. Verdere behandeling PS

Het voorgestelde proces voor bestuurlijke vernieuwing, waarin nieuwe werkwijzen en instrumenten voor voorkantsturing en kaderstelling bij complexe vraagstukken door Provinciale Staten worden ontwikkeld, in de uitwerking van het nieuwe economisch beleid vraagt een nauwe betrokkenheid van Provinciale Staten. De fasen van visievorming, verkenning en kaderstelling met betrekking tot de economische inhoud zullen in afstemming met de commissie EMS worden ingericht en doorlopen. Het bestuurlijk vernieuwende proces, met de ontwikkeling van werkwijzen en instrumenten zal begeleid worden door de werkgroep bestuurlijke vernieuwing waarin zowel statenleden als medewerkers vanuit de griffie en de ambtelijke organisatie deelnemen. De uitvoering van het huidige economisch beleid zal, na het besluit tot verlenging en het beschikbaar stellen van het daarvoor benodigde budget door Provinciale Staten, gecontinueerd worden. De inhoudelijke thema's van dit beleid zullen verder in het vernieuwende proces met de commissie EMS verkend worden. Het streven is om besluitvorming over het nieuwe economisch beleid door Provinciale Staten in haar geheel eind 2021 te laten plaatsvinden.

6. Korte toelichting op voorstel

De startnotitie geeft met een concept proces richting aan het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen en instrumenten om voorkantsturing en kaderstelling bij complexe vraagstukken door PS in het beleidsvormende proces te verbeteren. Door dit direct in de praktijk van het economisch beleid te doen wordt het geen theoretische exercitie, maar gaan we leren en ontwikkelen in de praktijk.

Door het huidige economisch beleid te verlengen voor een periode van twee jaar wordt de ruimte en rust gecreëerd om het lerende proces voor bestuurlijke vernieuwing en nieuw economisch beleid te doorlopen zonder dat er een gat valt in het provinciaal aanbod richting de doelgroep.

7. Beoogd effect

- Een nieuw flexibel beleidsvormend proces met methoden en instrumenten die PS ondersteunen bij voorkantsturing en kaderstelling.

- Ervaring met dit proces, de werkwijze en instrumenten door de combinatie van leren en doen in de praktijk.
- Een nieuw sociaal- ruimtelijk economisch beleid, geënt op de brede welvaart indicatoren en SDG's en de kaders die PS in dit proces hebben opgesteld.
- Continuering van het huidige beleid en de uitvoering voor een periode van 2 jaar. "De winkel blijft open tijdens de verbouwing". De inzet en instrumenten gericht op het MKB en de aansluiting met het onderwijs blijven beschikbaar voor de doelgroep.

8. Argumenten

1.1. *De startnotitie biedt Provinciale Staten de mogelijkheid de kaderstellende rol uit te voeren.*
De vaststelling van nieuw beleid is een bevoegdheid van Provinciale Staten. Er wordt een startnotitie voorgelegd aan Provinciale Staten conform de motie van Provinciale Staten van 16 november 2011.

1.2. *Start van een gezamenlijk proces voor bestuurlijke vernieuwing in de praktijk.*

De onderwerpen waar de provincie aan werkt vragen in toenemende mate om een integrale aanpak, maar worden in veel gevallen al afgebakend (gekaderd) voordat zij ter besluitvorming aan Provinciale Staten worden voorgelegd. Veel kaders in het huidige beleid zijn zeer verklaarbaar en vaak historisch ontstaan. Om een verscheidenheid aan redenen worden deze van de ene periode op de andere overgenomen, veelal zonder de vraag te stellen of het de kaders zijn die nog passen. Een praktische aanpak die voor zowel PS, GS als de ambtelijke organisatie werkt en voor (vrijwel) alle beleidsvelden bruikbaar is ontbreekt. Door de uitwerking van zo'n aanpak direct te koppelen aan een "echt inhoudelijk proces" (economie in dit geval) wordt het geen theoretische exercitie, maar gaan we leren door het te doen.

2.1. *Uitgangspunten bij de start van het traject geven duidelijkheid.*

Om gezamenlijk te kunnen leren en experimenteren in dit proces voor bestuurlijke vernieuwing is het nodig om bij de inrichting van dat proces verwachtingen over en weer duidelijk te krijgen en om uitgangspunten die voorwaardelijk zijn voor een succesvolle pilot helder te maken.

3.1. *Continuering van beleid geeft rust en ruimte en is voorwaardelijk voor een zorgvuldig proces van voorkantsturing en kaderstelling voor het nieuwe economisch beleid.*

Door de uitvoering van het huidige economisch programma en human capital agenda te verlengen voor een periode van 2 jaar wordt rust en ruimte gecreëerd om het proces van voorkantsturing en kaderstelling voor het nieuwe economisch beleid samen met de commissie EMS te doorlopen. Door de winkel open te houden tijdens de verbouwing kan zowel recht gedaan worden aan de urgentie van vraagstukken op dit moment en samen met uw Staten, met zorg en aandacht, gewerkt worden aan de vraagstukken voor de langere termijn.

3.2. *Het huidig beleid werkt goed en is 'coronaproof' gemaakt.*

Sinds de vaststelling van het huidige economisch programma in 2016, dat zich met name richt op het midden en klein bedrijf, zijn meerdere instrumenten ontwikkeld en tot uitvoer gebracht. Ook op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt zijn ontwikkelingen in gang gezet. Zoals beschreven in de notitie 'tijdelijke verlenging van het economisch programma' werkt het grootste deel van dit beleid en de uitvoering goed genoeg om het te verlengen. Bij enkele zal een aanpassing nodig zijn. Sinds het begin van de coronacrisis zijn verschillende instrumenten aangepast om aan te sluiten bij de veranderde omstandigheden en behoefte van de doelgroep.

3.3. *Tijden van crisis vragen een betrouwbare overheid.*

De provincie heeft met verschillende partners en uitvoeringsorganisaties te maken waarbij het laten stilvallen van de uitvoering directe gevolgen heeft voor werknemers bij die

organisaties. De provincie heeft een voorbeeldfunctie om een professionele en betrouwbare opdrachtgever te zijn.

4.1. *Zicht op beschikbare middelen.*

Door het coalitieakkoord benoemde bedrag van € 8.000.000 in de reserve te oormerken voor het thema Economie is duidelijk wat de bestedingsruimte voor de continuering van beleid en de ontwikkeling van nieuw beleid is.

4.2. *Continuering van uitvoering heeft financiële dekking nodig.*

Om de inzet en instrumenten die in het huidige beleid in uitvoering zijn te continueren voor de jaren 2021 en 2022 is budget nodig dat vanuit de reserve Economisch Programma kan worden geactiveerd op het moment dat de uitvoering daar aan toe is. Bij verschillende instrumenten is de bekostiging in tranches, waarbij een nieuwe tranche wordt uitgekeerd wanneer de vorige bijna is besteed.

9. Kanttekeningen

Een vernieuwend proces zoals voorgesteld gaat niet vanzelf. Het vraagt een andere tijdsinzet dan anders en vraagt om een constructieve samenwerking tussen Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en de ambtelijke organisatie. Zo'n nieuw proces kan veel energie losmaken en leiden tot verrassende resultaten, het kan ook samengaan met gevoelens van frustratie en ongemak. Ook die zijn echter onderdeel van het leren.

Het is aan de start van het proces nog niet duidelijk hoe lang het gaat duren. Dit is afhankelijk van de keuzes voor inhoudelijke verdieping op sub-thema's en de hoeveelheid stappen in het proces nodig zijn om het gewenste resultaat te bereiken. Het streven is om eind 2021 nieuw beleid door PS te laten vaststellen en in 2022 een nieuw programma uit te werken.

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Startnotitie Bestuurlijke vernieuwing; Ontwikkelen van een beleidsvormend proces met voorkantsturing en kaderstelling tijdens het opstellen van nieuw economisch beleid	2702513	Bijgevoegd
Notitie Tijdelijke verlenging Economisch Programma 2021-2023	2720040	Bijgevoegd
4e begrotingswijziging 2021	2728444	Bijgevoegd